

Gjerning, hans Gjerning i Kirken, findes i Lovens 2d. 4—5—6. Da følger fra det 7de Capitel Forfristerne for hans Embede, forsaavidt det fører ham omkring i Husene, og i det meget udførlige 9de Capitel Bestemmelserne om Medhjælper-Institutionen. Det er en af de udførligste Paragrapher i anden Bog; man havde lettere ved at gennemføre Bestemmelserne i deres Enkeltheder, efter som Christian IV's Lovgivning var gaaet foran og havde beredet Veien. Men hele det 9de Capitel, som handler om denne vigtige Institution, om Kirkens Myndighed imod de Ubødsfærdige, om Kirketugten, er gaaet ud, er blevet ubrugeligt. Saa kunde man maaskee sige: Altsaa ere dog begge Arter Præster med Hensyn til denne Deel af den præstelige Gjerning eens stillede. Vogen har for dem begge kun hvide Blade; det er det Hele. Nei, de ere ikke lige stillede; thi Sognepræsten staaer under Loven, og naar der Intet staaer i Loven, har han Intet at beraabe sig paa; men Frimenighedspræsten staaer over Loven, han kan sige, den Lacune, det Hul i Lovens Text kan jeg selv udfylde. Vi maae lægge Mærke til, at det i Sognebaandsløsningsloven siges udtrykkelig: „Vil Nogen løse Sognebaand, skal han træffe Aftale med den Præst, til hvilken han vil slutte sig“; der skal finde en Aftale Sted. Baandet, det nye, er ikke bundet af Andre, de knytte det selv. Det hedder fremdeles i samme Lov: „Naar det Fornødne er ordnet.“ Der skal altsaa, naar en Frimenighedspræst vil samle sig en Menighed, forud finde en Ordning Sted. Der tales i Grundloven om en Ordning af større Omfang og Betydning, om Ordningen af Kirkens Forfatning. Hvilken af disse to Ordninger mon man først vil blive færdig med, den Ordning, som angaaer Kirkens Forfatning eller den lille Ordning, som skal finde Sted blandt to Mennekter, der sidde i Præstens Værelse og tale med hinanden? Det staaer Præsten frit for til dem, der begjære at slutte sig til ham, at sige: Ja eller Nei! at bestemme Betingelserne for Tilslutning. Som han ordner det med den Ene vil han formodentlig ogsaa ordne det med den Anden, som det ordnes i een Menighed, saaledes vil det rimeligviis blive ordnet

ogsaa i en anden, og saaledes vil en Menighedsorden, som nogenledes kan træde istedetfor det ud af Kraft satte 9de Capitel i 2den Bog komme istand, vedtaget af rette Vedkommende, af de to Partier, Menighedsmedlemmerne og deres Præst. Det kan være muligt, at det paa det ene Sted bliver Præsten, som er den stærkere, faaer Meest at sige, det kan være, at det andetsteds er Menighedsmedlemmerne, som have meest Indflydelse paa, hvad der der bliver fastsat, men i alle Tilfælde blev det disse To tilfammen, som, saalænge vi ikke faae en Kirkeforfatning, og i den en Menighedsforfatning og Ordning, have Fuldmagt til at afgjøre Sagen indtil Videre, paa den Maade, de finde bedst, medens Sognepræsten derimod er saa godt som sat ud af Stand til at virke Noget paa denne Maade og i denne Retning; thi Enhver, som flytter til Menigheden og kan føre Beviis for at være bleven confirmeret og taget til Alters af en anden Præst, kan forlange at blive optagen i hans Menighed og stedet til Herrens Vord. — Det er med Hensyn til disse Punkter, at jeg mener, det træder temmelig tydeligt frem, at Sognemenighederne og deres Medlemmer og Præster ligeoverfor denne Lov ingenlunde staae paa lige Fod med Frimenighedernes Medlemmer og deres Præster; der er gjort Forskjel, og det en ikke ubetydelig Forskjel mellem dem.

Hvad der fra først af har skaffet denne Lov ikke faa Tilhængere og Forsvarere, det er fornemmelig det, at man troede, det maatte være i den kirkelige Friheds vel forstaaede Interesse at faae en saadan Lov ud. Det er meget rigtigt, det er i Frihedens Interesse; men man har i ældre Tider, da man ogsaa havde noget Dunst om Frihed, fordi man kunde see, at der ingen Fremgang var, hvor der ingen Frihed var, troet det rigtigt at skjænke disse Friheder, disse Særrettigheder til Enkelte, som have Magten, til de Fornemme, de store Godseiere, der Tid efter anden fik flere saadanne Rettigheder. Den Tid er nu forbi, at man troer ved særlige Rettigheder at kunne befordre Friheden. Hvad der her tilstaaes Frimenigheds Medlemmer og Frimenighedspræster, det er Særrettigheder, som de have forud for de andre, og som Ingen af